

ПРЕС КЛИПИНГ

21. јун 2016.

Радници "Фијата" траже помоћ државе (стр. 2)

Радници Фијата у петак код Вучића (стр. 2)

Вучковић: ЕПС није доследно спровео реформе (стр. 3)

Петровић: Замрзнути плате у 2017. години, а пензије у 2018. (стр. 4)

ММФ данас завршава посету Србији (стр. 6)

БЛАНКО ОТКАЗИ, ЗАБРАЊЕНА ТРУДНОЋА Како све послодавци у Србији уцењују раднике (стр. 6)

После повишице од 1,25 одсто, додатно умањено 14.000 пензија (стр. 8)

Потрошачка петолетка – шта је поскупело (стр. 9)

Радници "Фијата" траже помоћ државе

ИЗВОР:РТС

Представници Самосталног синдиката фабрике "Фијат" у Крагујевцу, након најављеног смањења броја запослених, о судбини компаније разговараће крајем ове недеље и са мандатаром за састав нове Владе Александром Вучићем.

Они ће од државе, као власника 33 одсто капитала крагујевачке фабрике, тражити да се укључи у преговоре са пословодством и да подржи предлог синдиката како би се сачувала радна места. То је једино могуће покретањем производње новог модела у Крагујевцу, наводе у синдикату.

Председник Самосталног синдиката Зоран Марковић каже да је уштеда која је остварена честим прекидима у производњи и колективним одморима, изузетно мала и без већег ефекта.

"Ми смо спремни да се жртвујемо за опстанак фабрике. Свесни смо да је потражња за моделом '500Л' који се већ четири године производи у Крагујевцу испод наших очекивања, али не желимо да и Србија и Крагујевац остану без тако значајног произвођача као што је 'Фијат'. Једино решење за спас фабрике је покретање производње новог модела", рекао је Марковић.

Иначе, почетком прошле недеље пословодство италијанске фабрике најавило је да ће до краја августа укинути целу једну смену у производњи и на тај начин угасити око 900 радних места у самој фабрици, због чега би и у кооперантним фабрикама било затворено још 600 радних места.

Одлазак из фабрике, за сада је предложен по моделу добровљности, након чега ће уследити и отпуштање по принципу технолошког вишка.

Радници Фијата у петак код Вучића

Аутор: Небојша Радишић

После најаве о отпуштању више од хиљаду радника из фабрике Фиат аутомобили Цхруслер Србија и других које праве компоненте за аутомобиле, заказан је састанак са премијером Александром Вучићем у петак.

Повод је да се изнађе решење за опстанак фабрике аутомобила, као и за најбље решење за вишак радника који је исказан због мање продаје возила Фиат 500Л.

Према речима председника самосталног синдиката Зорана Марковића, 33 одсто фабрике је у власништву државе и због тога је крајњи рок да се неко из врха Србије састане са руководством Фијата, како би се нашло решење заостанак фабрике у Крагујевцу.

Вучковић: ЕПС није доследно спровео реформе

Извор: Танјуг

Члан Фискалног савета Владимир Вучковић оценио је данас да ЕПС не спроводи доследно реформски план из прошле године, истичући да није смањено број запослених, а да је до краја године предвиђено смањење радних места за 1.000.

Уместо смањења масе зарада, прошле године је чак у тој фирми ниво зарада увећан за пет милијарди динара у односу на 2014, рекао је Вучковић на конференцији Фискалног савета у Народној банци Србије.

- Пораст зарада појео је прошлогодишњи приход остварен од раста цене струје - констатовао је он.

У ЕПС-у, како је додао, постоје објашњења да су им придодата два нова предузећа, односно 1.700 нових радника, као и да је сменски рад "увучен" у систем зараде.

С тим у вези је подсетио да је Фискални савет указивао да не треба нова предузећа да улазе у "безбедно окрлије ЕПС-а", јер је то погрешан пут.

Савет, према његовим речима, критикује и то што ЕПС недовољно инвестира у своју инфраструктуру, те се одрживост система доводи у питање.

- ЕПС ће вероватно остварити профит од шест милијарди динара, али је то и захваљујући потписивању репрограма дуговања са неплатишама - објаснио је Вучковић.

Поводом Јапног предузећа Србијагас, рекао је да очекује да ће профит бити три милијарде динара за прошлу годину, и да су томе допринеле добре околности, попут ниске цене гаса и боље наплате.

- Процењујемо да је текућа наплата негде 80 одсто, што је боље него раније, када је била 60 одсто, али не би било довољно да оствари профит. Чинејница је да је наплата старих дугова увела предузеће у профит - навео је Вучковић.

Када је реч о Железницама Србије, сматра да је то предузеће најдаље одмакло у реформама, али да постоје проблеми, јер се у компанији ипак касни са рационализацијом.

- Буџетирани износ неће бити довољан и за плате и отпремнине ако дође до отпуштања у другој половини године - оцењује Вучковић.

Такође је приметио да је то предузеће подељено на четири дела, али у пракси то није баш у најбољем реду, јер вишкови запослених нису видљиви у холдингу.

Петровић: Замрзнути плате у 2017. години, а пензије у 2018.

Извор: Танјуг

Плате у јавном сектору требало би да буду замрзнуте и у 2017, а пензије и годину дана дуже и у 2018. години како би се оствариле неопходне уштеде за оздрављење јавних финансија, препоручио је данас председник Фискалног савета Павле Петровић.

Петровић је, на конференцији за новинаре у НБС, истакао да је ниво плата и пензија већи од економске снаге Србије изражене у БДП-у.

Он је објаснио да је за оздрављење јавних финансија неопходно да учешће дефицита буџета падне на 0,5 одсто БДП-а, а јавног дуга на испод 60 одсто, а да би се то догодило, потребне су уштеде.

- “ Половина неопходних уштеда могла би да дође од реформи Пореске управе и по том основу већих трајних прихода, као и од реформе јавних предузећа и приватизације, док друга половина мора доћи од уштеда у буџету, а то су махом плате и пензије” - рекао је Петровић.

Да би дошло до овог циља, неопходно је, како је указао, држати замрзнуте плате у 2017. а пензије и у 2017. и 2018. години, јер су то, према његовим речима, једине мере које могу да дају буџетске уштеде.

“ Рационализација броја запослених то не може да пружи” , сматра он објаснивши да је број вишка запослених ипак мањи од планираних 75.000 за три године, и да износи 20-30 хиљада.

До сада је, казао је, посао у општој држави напустило 15.000 људи, али ту је највећи број оних који су отишли у пензију и нису замењени, док је минималан број остао без посла.

- “ Реално је да се смањи број запослених за још 10-15 хиљада, а једино видимо вишак од око 6.000 запослених на локалу. Остало би морало да се темељи на озбиљним плановима реформи, како у здравству, тако и у школству, и да се не иде у рационализацију на силу” - рекао је он.

Ефекат пензионисања је скоро исцрпљен, рекао је Петровић и оценио да до додатне рационализације, осим на локалу, неће ни доћи.

- “ А питање је и да ли то треба да се ради уопште, ако би се радило ад хок -, рекао је он.

Изложивши ово, Петровић је указао да је једина уштеда на платама и пензијама, јер су издаци по том основу већи од економске снаге Србије израженој у БДП-у.

Циљ је, подсетио је, да удео пензија буде 11 одсто у БДП-у, а плата око осам одсто, а обе су преко тог нивоа.

“ И тих 11 одсто за пензије су на горњој ивици одрживости” , рекао је Петровић истакавши да за та два циља, да удео плата и пензија у БДП-у буде 8, односно 11 одсто, проистиче закључак да би требало замрзнути плате у 2017., а пензије и у 2018. години.

Изазови нове Владе су пад дефицита....

Фискална консолидација у последњих годину дана је задовољавајућа, јер јер дефицит државе трајно смањен за више од милијарду евра, оценио је данас Фискални савет и поручио да су пред новом владом велики изазови – даље смањивање дефицита, реформа јавних и окончање приватизације државних предузећа.

Савет, међутим, указује да су јавне финансије Србије, упркос добрим резултатима и даље далеко од доброг стања истичући да ће пут до потпуног оздрављења бити дуг.

Као највећи проблем истичу превисоки јавни дуг који ће на крају ове године износити око 26 милијарди евра, што је око 78 одсто БДП-а.

За трајно оздрављење јавних финансија Савет указује да би јавни дуг морао да се спусти знатно испод 60 одсто БДП-а, наведено је у документу „ Фискална кретања у 2016., консолидација и реформе 2016-2020“ .

Крвни фискални циљ нове владе требало би да буде смањење дефицита државе на 0,5 одсто БДП-а до 2019.

Зато би влада, према Савету, требало да изађе са чврстим средњорочним планом, који ће смањити учешће јавног дуга у БДП-у.

Фискални савет не спори да непосредна опасност од избијања кризе јавног дуга тренутно није присутна, али истовремено упозорава да сваки евентуални спољни шок, који би затекао Србију са јавним дугом са 78 БДП-а могао водити земљу ка таквој кризи.

Савет истиче да би за кредибилно умањење јавног дуга било неопходно смањити фискални дефицит.

Ако се дефицит државе умањи на 0,5 одсто БДП-а до 2019.учешће јавног дуга у односу на БДП смањивало би се за око 2,5 одсто годишње.

Они су навели пример да са дефицитом од 1,5 одсто БДП-а јавни дуг не би ни до 2030.могао да падне испод 60 одсто.

Савет наводи да је умањење дефицита изводљиво и да може да се постигне структурним побољшањима јавних финансија.

Према документу иза садашњег неодрживо високог дефицита стоје велика издвајања за плате у јавном сектору, пензије и субвенције, укључујући отплату дуговања јавних предузећа на име гаранције, као и лоша наплата пореских прихода.

Ако се ови проблеми реше дефицит може да падне на 0,5 одсто БДП-а, а то значи пре свега реформа Пореске управе, реструктурирање јавних предузећа и отклањање структурних неравнотежа у буџету.

ММФ данас завршава посету Србији

Извор: Бета

Мисија Међународног монетарног фонда (ММФ) завршава данас посету Србији поводом разматрања њених резултата у спровођењу стенд-бај аранжмана, и у вези с наредним, петим тромесечним разматрањем.

Мисија ММФ-а коју предводи Џејмс Руф, почела је 9. јуна званичне разговоре са властима Србији о стању у буџету и спровођењу реформи јавног сектора и јавних предузећа, као и о реализацији обавеза предвиђених програмом за прво тромесечје 2016, и мерама економске политике за наредни период.

Руф је током посете казао да се аранжман Србије са ММФ-ом успешно спроводи и да Србија постиже изузетне резултате у односу на постављене циљеве, као и да је од великог значаја јачање инвестиција у приватном сектору којима су допринели позитивни трендови и опоравак на фискалној страни програма Србије са ММФ-ом.

ММФ је фебруара 2015. са Србијом закључио трогодишњи стенд-бај аранжман, из предострожности, у вредности 1,2 милијарде евра.

Претходне три ревизије тог аранжмана биле су позитивне, а четврта је обављена у фебруару ове године, пре ванредних парламентарних избора, те је мисија ММФ-а одлучила да она буде окончана после формирања нове владе Србије.

БЛАНКО ОТКАЗИ, ЗАБРАЊЕНА ТРУДНОЋА Како све послодавци у Србији уцењују раднике

Ауторка: Сузана Лакић

Да би задржали посао, радници из очаја пристају да потпишу бланко отказ или да газди врате део плате, а жене чак потписују да неће остати у другом стању.

Како би заштитили своје интересе, послодавци у Србији све чешће прибегавају пракси коју радници, иако невољно и бесно, прихватају јер другог избора немају.

Већина послодаваца, посебно у сектору услуга, новим радницима најчешће траже да потпишу бланко отказ. На „документу“ не уписују датум, што значи да радник може остати без посла у сваком тренутку, било у случају болести, трудноће или одлуке послодавца да му радник више није потребан.

Министарство: Пријавите послодавца

У Министарству рада кажу да послодавац у случају поседовања потписаних бланко отказа нема никакве обавезе према раднику. Али, оштећени могу тужити послодавца због незаконитог отказа и пријавити га Инспекторату тражећи да се одложи извршење решења о отказу.

Запослени се тако држе на „узди“, јер када послодавац има у фиоци бланко отказе, не мора да наводи разлоге за отказ, а једина дилема је да одреди датум. Осим што је стално у страху од воље послодавца, радник у случају отказа остаје без отпремнине, али и месечне накнаде коју, након отказа, може да добије код Националне службе за запошљавање.

Бланко отказима код жена послодавци се додатно осигуравају да оне неће рађати наредних неколико година.

Законом је прописано да се у случају трудноће уговор о раду на одређено време продужава до истека одсуства са рада ради неге детета. Дакле, по истеку тог рока престаје радни однос.

- Појединци су нам причали како папиролошки добију законски минималну зараду, али да им власник тражи да врате пет или седам хиљада динара - прича за „Блиц“ инспектор рада Илија Јовић, који овај посао обавља 18 година.

Иако су уцене послодаваца јавна тајна, радници се скоро никад не усуђују да их пријаве. Ретко се дешава да се пожале инспекцији или да поднесу тужбу.

Звучи нелогично, али пензионери су делом сами себи финансирали повећање примања

После повишице од 1,25 одсто, додатно умањено 14.000 пензија

Просечна пензија у 2015. години износила је 23.212 динара, а сада после повишице износи 23.461 динар што значи да је раст свега 1,08 процената

АУТОР: М.В.

Београд - - За 14.064 пензионера последње јануарско повећање пензија од 1,25 значило је уједно и додатни намет. Са том минималном повишицом њихово примање је прешло границу од 25.000 динара, чиме су аутоматски потпали под одредбе Закона о привременом уређивању начина исплате пензија. На тај начин ушли су у групу оних којима се пензија за износ преко 25.000 опорезује по стопи од 22 одсто.

Према подацима Фонда за пензијско инвалидско осигурање умањену пензију пре јануарске повишице примало је 693. 682 пензионера, док је после повећања тај број порастао на 707.746 корисника.

За комплетну исплату пензија месечно је, пре повишице, Фонд ПИО морао да обезбеди 44,9 милијарди динара, док је после повишице та бројка нарасла на 45,4 милијарде. Рачуница показује да је увећање фонда за месечну исплату пензија, захваљујући новоопрезованим пензионерима, нешто мање од прокламованих 1,25 одсто.

Посматрано кроз просечну пензију, односно њено повећање, такође се долази до сличних података. Просечна пензија у 2015. години (новембар месец) износила је 23.212 динара, а сада после повишице износи 23.461 динар. Раст просечне пензије није 1,25 одсто, колико је званично повећање већ 1,08 процената. То значи да су и сами пензионери "финансирали" део повишице од 1,25 одсто. Када су у питању износи који се мере милијардама тих 0,17 одсто закидања од просечне пензије нису мала.

Интересантно је да је истовремено део који се из Фонда ПИО уплаћује за здравствено осигурање пензионера порастао са 4,17 милијарди на 4,24 или приближно за 1,25 одсто. Тај део не потпада под одредбе Закона о привременом уређивању начина исплате пензија и ту се повећање готово поклапа са утврђених 1,25 одсто.

У Србији тренутно има 1.738.884 пензионера, а њих 1.026.138 прима пензију без умањења, односно мањи износ од 25.000 динара месечно.

Потрошачка петолетка – шта је поскупело

За последњих пет година порасле су цене млека и млечних производа, кафе, воде и уља, као и смрзнутог поврћа, пилећег и јунећег меса, али су неке намирнице појефтиниле

Ауторке: Ивана Албуновић, Јелица Антељ

Цене основних животних намирница у последњих пет година су се у појединим категоријама мењале, чини се, супротно економској логици. Истраживање „Политикиног ” „Потрошача” показује да су на списку од 15 производа константно расле цене млека и млечних производа, уља, шећера, кафе, воде, смрзнутог поврћа и пилећег и јунећег меса. Са друге стране, у односу на 2010. годину, данас купујемо само јефтинији хлеб и то због тога што је то намирница чију цену и даље контролише држава.

– Ни ограничена цена хлеба неће ускоро бити могућа, због притисака ЕУ која не дозвољава било каква условљавања на слободном тржишту – каже наш саговорник близак Влади Србије.

Највећа поскупљења основних намирница бележена су између 2010. и 2012. године што је логично будући да је у том периоду збирна инфлација износила готово 30 одсто. Управо 2012. година, која је била преломна и за српску макроекономску слику, била је кључна и за већину произвођача који су од тог тренутка почели и да обарају цене хране. Не чуди, јер су се после те године, Србија, али и регион суочили са ниском инфлацијом, а ни други инпут, попут енергената, нису расли него, напротив, падали. Цена шећера је тако, од тада снижена за више од 10 одсто, док је свињско месо појефтинило са 490 на 400 динара. Појефтинили су и детерџенти за веш.

Агенција УН за храну и пољопривреду (ФАО) почетком ове године објавила је да цене хране на светском тржишту узастопно падају већ четири године. Као главне разлоге наводе велику понуду, ниску тражњу и јачање долара. Прошле године, рецимо, цене житарица су пале 15 одсто, а биљних уља достигле деветогодишњи минимум. Регистрован је и најнижи просек цена млечних производа још од 2009, док је шећер био за 20 одсто јефтинији него у 2014. години. Храна је, дакле, појефтинила у целом свету.

Међутим, наше истраживање показује да су оваква кретања најмање имала утицаја на млечну индустрију. Откупна цена млека у Мађарској је, рецимо, 22 евроцента за млеко екстракласе, а код нас са премијом достиже и 34 евроцента. И поред тога што већ годину и по дана штитимо тржиште прелевманима, наше цене млека су и даље неконкурентне, а потрошачи нису имали никакве користи од заштите тржишта.

Аналитичар Војислав Станковић каже да млекаре, нажалост, своју неефикасност покривају дизањем цена.

– Ту цену потрошачи све мање могу да плате па пада потрошња. Зато се вртимо у круг. Да је цена нижа и потрошња би била већа што би повећало ефикасност млекара – тврди Станковић. И примарна производња, додаје, није ефикасна, много фармера има мали број животиња. Србија у просеку има око 3.800 литара млека по крави, док је просек у ЕУ од 8.000 до 10.000 литара. Он, ипак, сматра да би укидањем прелевмана домаћа производња млека (али и јунећег меса) била тотално уништена и да треба да остану на снази док се не подигне ниво продуктивности у производњи.

У Србији постоји око стотинак прерађивача и око 20 великих млекарских индустрија које запошљавају око 4.300 људи.

– То је права армија људи. Али заиста је потребно да се рационализују трошкови у целом ланцу, јер су прерађивачке цене изузетно високе. Међутим, ту постоји и социјални моменат, јачи него у било којој другој домаћој индустрији, због чега се обазриво приступа овом проблему – сматра овај аналитичар и додаје да је контрола трговачких маржи за основне намирнице, које су веће него у другим државама, још један од начина да се повећа потрошња.

То видимо код брашна, уља, шећера, млека и прерађевина, а посебно код прерађевина свињског меса. Не постоје тржишта са тако високим маржама. Држава мора да пронађе начин да их контролише. Због ниске куповне моћи марже основних намирница не могу да буду препуштене тржишту. Уставна обавеза је да се омогући довољан обим производње, по прихватљивим условима, како би покрила потребе домаћег становништва. Станковић истиче да је контрола маржи пре четири године, када је влада донела уредбу која је трајала два пута по шест месеци, дала позитивне резултате.

– И поред јаких притисака и негодовања трговаца Министарство пољопривреде ограничило је тада марже за свеже месо, пастеризовано млеко, брашно, уље и шећер. И то је имало позитивне ефекте – истиче наш саговорник. Србији такође предстоји да направи мапу примарних пољопривредних произвођача који ће моћи да издрже утакмицу док остале треба препустити тржишту.

Међутим, ограничавање маржи је нешто на шта Србија не може да се ослони. Како сазнајемо, Европска унија није била благонаклона на те потезе ни пре четири године и снажно је притискала нашу владу да се то прекине.

– Цене хране су код нас и даље високе, међутим једино што може да помогне је конкуренција, а то се у малопродаји припрема са доласком „Лидла“ који, како је планирано, следеће године отвара објекте широм Србије. Већ сада је јасно да ће цене у овом дисконтном ланцу у Србији бити ниже и до 30 одсто у односу на најниже цене у Србији, због чега већина домаћих трговаца стрепи пред овим конкурентом – каже наш саговорник из владе.

Просечна породица у Србији више од трећине месечног буџета троши на храну и безалкохолна пића (35,5 одсто). Ово је огроман издатак у поређењу са домаћинствима у земљама ЕУ која на намирнице у просеку издвајају свега 19,4 одсто. Ни на овом тржишту благостање није подједнако распоређено. Најмање новца за храну издвајају Британци (12 одсто), а највише Румуни, који на одлазак у радњу по потрештине дају половину месечних примања.

Поражавајуће је и када видимо шта данас претежно купујемо и колико је сваком члану домаћинства месечно на располагању. Статистика показује да нам за храну месечно у просеку припада по 61 еуро, што је око два евра дневно за сва три оброка.

Како је „Политика” већ писала, у односу на вишегодишњи просек (2008–2014), потрошња свих прехранбених производа током прошле године је у паду. Уколико се посматрају прошла и претпрошла година, евидентно се мање купују производи такозваног вишег стандарда у потрошњи, што су рецимо месо и млеко, њихове прерађевине и воће. У прошлој години потрошња меса је износила око 39 килограма по становнику, што је изузетно скромно у поређењу са земљама ЕУ које троше 65,5 килограма у просеку. Слично је и са млеком – потрошња у нашој земљи двоструко је мања у односу на просек у Унији. Заостајемо и у куповини воћа и поврћа.